

РІШЕННЯ № 10

«Про відмову в порушенні дисциплінарної справи»

23 грудня 2019 року

м. Кропивницький

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Кіровоградської області у складі дисциплінарної палати - голови палати Квашука О.Д., секретаря палати - Павліченка О.І., членів палати – Бравермана В.О., Звіздуна А.М., Ковальова Ю.В., Кричуна Ю.А., Ларіна А.С., Майнард Н.О., Нікішова Г.І., Шолух С.Г., розглянувши у відкритому засіданні повідомлення судді <...> районного суду Кіровоградської області **Гарбуз Ольги Анатоліївни** щодо поведінки адвоката **ОСОБА_1** (свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № <...> від <...> 2012 р., видане на підставі рішення КДКА Кіровоградської області № <...> від <...> 2012 р., має адресу робочого місця, згідно із ЄРАУ: <...>), -

ВСТАНОВИЛА:

Як убачається із повідомлення судді, 27 червня 2019 року о 16-00 годині адвокат **ОСОБА_1** здійснювала захист підозрюваного **ОСОБА_2** під час розгляду <...> районним судом Кіровоградської області клопотання слідчого про застосування до підозрюваного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

У судовому засіданні адвокат **ОСОБА_1** заявила усне клопотання про витребування від слідчого відеозапису протоколу обшуку як доповнення до дослідження доказів та закінчення з'ясування всіх обставин, у задоволенні якого було відмовлено, після чого адвокат заявила відвід слідчому судді в усній формі на підвищеній інтонації, не стримуючи свої емоції та перебиваючи суд. Підставою відводу вказала недовіру слідчому судді без належного обґрунтування та мотивації. Судом було оголошено перерву у судовому засіданні для надання часу підготувати письмову заяву про відвід, яка по завершенню перерви подана від імені підозрюваного **ОСОБА_2**. Заяву було направлена до Кропивницького апеляційного суду для визначення підсудності та в подальшому передана на розгляд Кіровоградського районного суду, який 04.07.2019 р. відмовив у задоволенні заяви про відвід.

У повідомленні судді також зазначено, що дані дії адвоката вона розцінює як зловживання процесуальними правами, так як остання, достовірно знаючи, що строк затримання підозрюваного **ОСОБА_2** спливає 28.06.2019 р., та що робочий час суду закінчився о 16.00 годині, і наступні три дні є вихідними. Достовірно знаючи, що правосуддя в Новоукраїнському районному суді здійснює лише один суддя, і тому для розгляду заяви про відвід знадобиться певний проміжок часу в зв'язку з необхідністю направлення заяви до Кропивницького апеляційного суду для визначення підсудності, а в подальшому і розгляду питання відводу, та добре

розуміючи, що дані обставини призведуть до закінчення терміну затримання та звільнення підозрюваного **ОСОБА_2** з під варти, адвокат заявила даний відвід саме з метою звільнення підозрюваного **ОСОБА_2** з під варти, не давши можливості завершити розгляд клопотання.

Крім того, суддя також звертає увагу на те, що у березні 2019 року під час розгляду клопотання слідчого про продовження строку дії запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою підозрюваного **ОСОБА_3**, захист якого здійснювала адвокат **ОСОБА_1**, її дії були аналогічними, направлені на затягування розгляду клопотання з метою звільнення підозрюваного з під варти, що свідчить про систематичність дій, направлених на зловживання процесуальними правами адвоката **ОСОБА_1** в судових засіданнях.

Суддя **Гарбуз О.А.** просить відреагувати на дії адвоката **ОСОБА_2**, які суперечать нормам КПК України та Правилам адвокатської етики, роз'яснивши адвокатам порядок та підстави подання заяв про відвід судді, слідчому судді, та необхідність дотримання адвокатами принципів порядності під час здійснення професійної діяльності адвоката в суді, притягнути останню до дисциплінарної відповідальності з метою недопущення в подальшому зловживання нею своїм процесуальним правом та дотримання Правил адвокатської етики, а також принципу законності у відносинах з судом.

У письмових поясненнях адвокат **ОСОБА_1**, зазначила, що 27.06.2019 р. здійснювала захист підозрюваного **ОСОБА_3**, під час розгляду слідчим суддею Новоукраїнського районного суду Кіровоградської області клопотання слідчого про застосування до підозрюваного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, заявивши клопотання про дослідження відеозапису обшуку домоволодіння, де проживає **ОСОБА_2**, так як обшук розпочався о 17 год. 35 хв., а адвокат був залучений о 19 год. 55 хв. Під час обшуку **ОСОБА_2** перебував у кайданках, лежачи на підлозі. Адвокат зазначила, що матеріали про застосування до підозрюваного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою адвокат отримала 27.06.2019 р. о 15 год. 45 хв., за декілька хвилин до проведення судового засідання, і в них були відсутні копії відеофіксації протоколу обшуку домоволодіння підозрюваного від 25.06.2019 р.

У зв'язку з тим, що суд відмовив захиснику в огляді даного відеозапису, на думку адвоката у неї були підстави сумніватися в неупередженості судді **Гарбуз О.А.** щодо розгляду клопотання, і, на думку адвоката, судом було обмежено права підзахисного на захист та на справедливий судовий розгляд, у зв'язку з чим було заявлено про відвід судді.

Після подання адвокатом заяви про відвід, суддя висловилася в адресу адвоката **ОСОБА_1** реплікою наступного змісту: «**ОСОБА_1**, Ви що хочете щоб у Вас забрали свідоцтво на зайняття адвокатською діяльністю, я Вам безпосередньо посприяю та допоможу....».

Щодо твердження судді **ОСОБА_1** про зловживання процесуальними правами у формі затягування розгляду справи з метою звільнення з під варти підозрюваного **ОСОБА_3** в березні 2019 року, адвокат **ОСОБА_1** пояснила, що при розгляді клопотання про продовження строку дії запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою **ОСОБА_3** слідчим суддею було порушено право підозрюваного на справедливий суд. Так, клопотання, подане слідчим, не відповідало вимогам КПК України, при цьому, судом було заслухано лише

думку прокурора та слідчого. Крім того, слідчим суддею було відмовлено стороні захисту у задоволенні клопотання про перегляд диску, який долучений до клопотання, де зафіксовано слідчий експеримент зі свідком. Під час розгляду у її підзахисного, **ОСОБА_3**, стався гіпертонічний криз, тому він заявив клопотання про виклик швидкої, на що суддя **Гарбуз О.А.** зазначила, що викличе швидку після того, як розгляне клопотання слідчого, і карета швидкої допомоги приїхала лише через 40 хвилин. Дані обставини стали підставою для відводу судді, заяву про який заявив сам **ОСОБА_3**.

На думку адвоката суддя **Гарбуз О.А.** не навела жодних доказів її неповаги до суду, некоректної чи нетактовної поведінки.

Заслухавши доповідь члена дисциплінарної палати **Шолух С.Г.**, про результати перевірки, дослідивши відомості, які подані суддею та адвокатом, дисциплінарна палата встановила наступне.

27 червня 2019 року адвокатом **ОСОБА_1** здійснювався захист підозрюваного **ОСОБА_2** під час розгляду слідчим суддею <...> районного суду Кіровоградської області **Гарбуз О.А.** клопотання слідчого про застосування до підозрюваного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Як вбачається із інформації, що міститься на диску фіксації судового засідання від 27.06.2019 р., адвокат заявила клопотання про витребування від слідчого відеозапису протоколу обшуку домоволодіння **ОСОБА_2**, пояснивши, що їй не було надано можливості ознайомитись з даним відеозаписом. Крім того, зазначила, що сторона обвинувачення посилається на те, що саме під час цього обшуку у підзахисного було вилучено порошкоподібну речовину, яка є наркотичним засобом; **ОСОБА_2** з самого початку обшуку перебував у кайданках у лежачому положенні у коридорі помешкання, тому сторона захисту взагалі не мала можливості бачити, як проводиться обшук співробітниками поліції у кількості 10 чоловік.

Одразу після відмови у задоволенні цього клопотання слідчий суддя почала оголошувати про “закінчення з'ясування обставин справи та перевірки їх доказами”, на що адвокат **ОСОБА_1**, звернувшись до судді, зазначила, що у неї є ще одне клопотання, наполягала на наданні їй можливості реалізувати права захисту і заявила про відвід з мотивів упередженого ставлення до підозрюваного і захисника. Слідчий суддя зробила адвокату зауваження, зазначивши про те, що захисник зловживає своїми правами, заявляючи відвід після закінчення з'ясування обставин справи, і знов почала оголошувати про “закінчення з'ясування обставин справи та перевірки їх доказами”, але захисник продовжила наполягати на тому, що відбувається порушення прав захисту і на необхідності розгляду заявленого відводу. Після цього у судовому засіданні було оголошено перерву для надання можливості стороні захисту підготувати заяву у письмовій формі.

Після перерви заяву про відвід слідчого судді було подано підозрюваним **ОСОБА_2**, який зазначив, що суд є упередженим, та порушується його право на справедливий судовий розгляд.

Крім того, як убачається із наявних матеріалів, 22 березня 2019 року, під час розгляду клопотання про продовження строку тримання під вартою щодо підозрюваного **ОСОБА_3**, останнім було заявлено заяву про відвід слідчому

судді **Гарбуз О.А.**, мотивуючи її недовірою до судді, яка у 2007 році розглядала кримінальне провадження стосовно нього.

Обидві заяви підзахисних були підтримані захисником **ОСОБА_1**. Відомості про подання стороною захисту повторних заяв щодо відводів у цих провадженнях відсутні.

Надаючи юридичну оцінку поведінці адвоката, дисциплінарна палата виходить із наступного.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі — Закон) адвокатська діяльність здійснюється на принципах верховенства права, законності, незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів.

Статтею 20 Закону встановлено, що під час здійснення адвокатської діяльності адвокат має право вчиняти будь-які дії, не заборонені законом, правилами адвокатської етики та договором про надання правової допомоги, необхідні для належного виконання договору про надання правової допомоги.

Частиною третьою статті 42 КПК України встановлене право підозрюваного заявляти клопотання і відводи.

Захисник користується процесуальними правами підозрюваного, обвинуваченого, захист яких він здійснює, крім процесуальних прав, реалізація яких здійснюється безпосередньо ними і не може бути доручена захиснику (частина четверта статті 46 КПК України).

Процесуальні права сторони захисту кореспондуються із відповідними обов'язками державних органів та їх службових осіб щодо забезпечення можливості їх реалізації.

За змістом статті 80 КПК України за наявності підстав, передбачених статтями 75-79 цього Кодексу, слідчому судді може бути заявлено відвід особами, які беруть участь у кримінальному провадженні. Заяви про відвід під час досудового розслідування подаються одразу після встановлення підстав для такого відводу.

Реалізація права на подання заяви про відвід, як і інших процесуальних прав особи, не може залежати від будь-яких незалежних від неї обставин, у тому числі і від того, чи забезпечено в повній мірі державою можливість належного функціонування певного судового органу.

Згідно із пунктом 5 частини першої статті 23 Закону адвокату гарантується рівність прав з іншими учасниками провадження, дотримання засад змагальності і свободи в наданні доказів та доведенні їх переконливості.

Відповідно до пункту 3 частини другої статті 21 Закону адвокату забороняється займати у справі позицію всупереч волі клієнта, крім випадків, якщо адвокат впевнений у самообмові клієнта.

Крім того, у силу приписів частини другої статті 8 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним зїздом адвокатів України 9 червня 2017 року (з наступними змінами), у межах дотримання принципу законності адвокат зобов'язаний у своїй професійній діяльності виходити з переваги інтересів клієнта.

Представляючи інтереси клієнта або виконуючи функцію захисника в суді, адвокат зобов'язаний дотримуватися вимог чинного законодавства, законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність, про судоустрій і статус

суддів, іншого законодавства, що регламентує поведінку учасників судового процесу, а також вимог цих Правил. Дотримуючись принципу законності, адвокат водночас має бути наполегливим і принциповим у відстоюванні інтересів клієнту в суді (статті 42, 43 Правил адвокатської етики).

Статтею 34 Закону визначено, що підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку, яким є порушення вимог несумісності, порушення присяги адвоката України, порушення правил адвокатської етики, розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення, невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків, невиконання рішень органів адвокатського самоврядування, порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом. Не є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності винесення судом або іншим органом рішення не на користь його клієнта, скасування або зміна судового рішення або рішення іншого органу, винесеного у справі, у якій адвокат здійснював захист, представництво або надавав інші види правової допомоги, якщо при цьому не було вчинено дисциплінарного проступку.

Згідно із частиною другою статті 36 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарну справу не може бути порушено за заявою (скаргою), що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку адвоката.

Дослідивши обставини вчинення оскаржуваних дій та надавши їм юридичну оцінку, дисциплінарна палата дійшла висновку про відсутність даних, які б вказували на ознаки зловживання правами чи на порушення адвокатом професійних обов'язків, передбачених законом.

З огляду на викладене, керуючись статтями 36, 37, 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата

ВИРІШИЛА:

Відмовити в порушенні дисциплінарної справи за повідомленням судді <...> районного суду Кіровоградської області Гарбуз О.А. від 31.10.2019 р. стосовно адвоката **ОСОБА_1** (свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № <...> від <...> 2012 р., видане на підставі рішення КДКА Кіровоградської області № <...> від <...> 2012 р., має адресу робочого місця, згідно із ЄРАУ: <...>).

Відповідно до частини третьої статті 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» це рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

**Голова КДКА
Кіровоградської області**

О.І. Волосян

Голова дисциплінарної палати

О.Д. Квашук

Секретар палати

О.І. Павліченко